

Wybrane czynniki decydujące o wyborze masek kosmetycznych przez kosmetologów

Selected factors determining the choice of cosmetic masks by cosmetologists

STRESZCZENIE

W praktyce kosmetologów, bardzo istotnym etapem końcowym każdego zabiegu pielęgnacyjnego jest nałożenie odpowiedniej maski kosmetycznej. Ze względu na swoje właściwości maski kosmetyczne mogą zawierać wiele substancji aktywnych, o różnych stężeniach, odpowiednio dopasowanych do potrzeb danego rodzaju skóry.

Celem pracy było zbadanie czym kierują się kosmetolodzy podczas wyboru masek kosmetycznych do zastosowań w gabinecie kosmetycznym oraz w pielęgnacji domowej.

Słowa kluczowe: skóra, maska, maski kosmetyczne, substancje aktywne, skóra problematyczna

ABSTRACT

A very important issue in the practice of cosmetologists is the selection of an appropriate cosmetic mask at the end of each care treatment. Due to their effects, cosmetic masks can contain various active substances in different concentrations that are tailored to the needs of a given skin type.

The aim of the study was to investigate what are the guidelines of cosmetologists while choosing cosmetic masks in a beauty salon and home care.

Keywords: skin, mask, cosmetic masks, active substances, problematic skin

WSTĘP

Prawidłowa i codzienna pielęgnacja skóry jest podstawą zachowania młodego wyglądu. Niezależnie od rodzaju, skóra wymaga doboru odpowiednich preparatów kosmetycznych oraz zabiegów.

Jednymi z najczęściej używanych form pielęgnacji w gabinetach kosmetycznych oraz w ośrodkach SPA są maski kosmetyczne. To szeroka grupa produktów, które są stosowane jako dodatek do zabiegów. Maski kosmetyczne zawierają składniki aktywne, które są dopasowane do potrzeb klientów [1-5].

Koncerny kosmetyczne rywalizują ze sobą tworząc co raz to nowsze, bardziej innowacyjne kosmetyki, które jednocześnie, zgodnie z trendami muszą być jak najbardziej naturalne.

MASKI – RODZAJE

Wśród masek kosmetycznych dostępnych na rynku możemy wyróżnić maski do użytku profesjonalnego oraz przeznaczone do pielęgnacji domowej [1, 2, 4, 6].

Maski kosmetyczne możemy podzielić na nawilżające, wybielające, oczyszczające, ściągające, rozpułchniające, chłodzące, złuszczone oraz specjalne.

Drugim podziałem jest podział ze względu na formę maski: kremowe, w płacie, glinki, w proszku, pianki, żelowe i ziołowe [2, 4, 7-10].

- **Maski nawilżające** charakteryzują się działaniem mocno nawilżającym skórę. Przeznaczone są do skóry suchej, poszarzałej, niedotlenionej. W swoim składzie mogą zawierać: kwas hialuronowy, witaminy, alantoinę, oleje oraz wy-

ciągi roślinne. Na oczyszczoną skórę powinno się nałożyć grubszą warstwę maski i pozostawić do wchłonięcia lub zmyć pozostałości. Najczęściej spotykane są w formie żelowej lub kremowej [1, 12].

- **Maski wybielające** mają w swoim składzie zazwyczaj kwasy AHA (alfahydroksykwasy), BHA (betahydroksykwasy), retinol lub witaminę C. Składniki te wpływają na melanogenezę, tyrozynazę oraz procesy mające wpływ na produkcję melaniny i kolor skóry. Wykazują one również działanie złuszczące oraz rozjaśniające skórę. Bardzo często w preparatach można spotkać mieszanki składników, które się uzupełniają, a także potęgują swoje działanie. Należy pamiętać, aby po użyciu takich masek, stosować ochronę przeciwsłoneczną [12, 13].
- **Maski oczyszczające** posiadają lekką konsystencję, oczyszczają skórę z zanieczyszczeń oraz z martwego naskórka. Wpływają również na wyrównanie kolorytu skóry, rozświetlają ją oraz wygładzają. W ich skład wchodzi kwas peelujący bądź enzymy, dlatego nie można wykonywać ich zbyt często, ponieważ może to spowodować przesuszenie skóry oraz jej podrażnienie. Maski oczyszczające wykorzystywane do skóry tłustej i mieszanej [1].
- **Maski ściągające** przeznaczone są do skóry problematycznej i trądzikowej, są także stosowane po zabiegu oczyszczania. W składzie mogą zawierać: tlenek cynku, kaolin, kredę, ziemię okrzemkową, węgiel magnezu i octan glinu, jednak są pozbawione składników emulsyjnych oraz tłustych. Maski te nakłada się zazwyczaj pędzelkiem i pozostawia do wyschnięcia. Zmywa się je chłodną wodą [1, 14, 15].
- **Maski rozpułchnijające** polecane są w szczególności do skóry tłustej oraz zanieczyszczonej. Poprzez zjawisko okluzji, skóra jest bardziej nawilżona, wygładzona i lepiej absorbuje substancje aktywne. Maskę nakłada się zazwyczaj przed zabiegiem manualnego oczyszczania twarzy, celem rozmiękczenia skóry. Typowymi przykładami masek rozpułchnijających są maski samogrzejące z błota morskiego, maski parafinowe oraz kataplazmy, czyli maski ziołowe [1].
- **Maski chłodzące** można stosować do praktycznie każdego rodzaju cer, a w szczególności co cer naczyniowych. Często w swoich składach posiadają mentol oraz inne składni-

ki aktywne powodujące uczucie chłodzenia oraz łagodzenia podrażnień, a także substancje łagodzące i kojące [16].

- **Maski złuszczące** mają na celu usunięcie zrogowaciałego naskórka oraz zanieczyszczeń. Ten rodzaj masek może zawierać w składzie kwasy np. AHA, które odpowiadają za rozpuszczenie powierzchniowych warstw naskórka, a także drobinki pochodzenia roślinnego lub syntetycznego, które w mechaniczny sposób usuwają martwy naskórek. Do tego rodzaju masek zaliczane są maski *peel-off*. Częstość stosowania tego typu masek jest uzależniona od rodzaju cery, należy pamiętać, że nadmierne i zbyt częste korzystanie z nich może prowadzić do przesuszenia skóry [14].
- **Do masek specjalnych** można zaliczyć m.in. maski liftingujące. Wykazują one działanie krótkotrwałe: napinają skórę, wygładzają zmarszczki oraz poprawiają kontur twarzy. Maski te nazywane są także „efektem Kopciuszka” lub maskami bankietowymi. W ich składzie występują alginaty, aloes, silikon, argirelina, a także substancje które napinają skórę na określony czas. W maskach tych zastosowanie znajdują także substancje syntetyczne lub organiczne wykorzystujące zjawisko załamywania światła, powodując że skóra optycznie wygląda na promienną i rozświetloną. Formuła masek może być różna [1, 14].

CEL PRACY

Głównym celem pracy było zbadanie czym kierują się kosmetolodzy przy wyborze masek kosmetycznych w gabinecie kosmetycznym.

MATERIAŁ I METODY

Na terenie Małopolski przeprowadzono anonimowe badania ankietowe wśród 226 kosmetologów. Wszyscy respondenci byli czynni zawodowo.

Ankieta składała się z 39 pytań. Została przeprowadzona na przestrzeni trzech miesięcy – od kwietnia do czerwca 2021, za pośrednictwem Internetu oraz papierowej formy ankiety. W sumie otrzymano 226 wypełnionych ankiet: 170 w formie papierowej, natomiast 56 w formie elektronicznej.

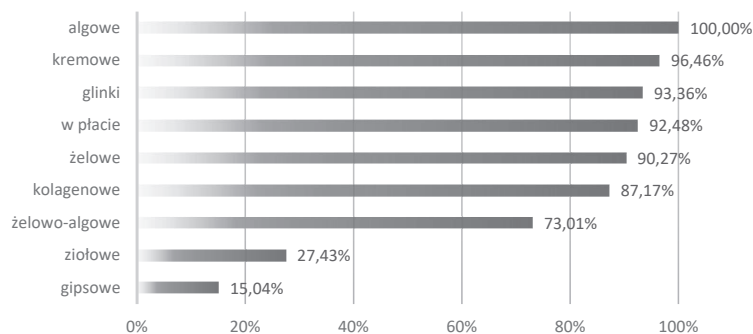
Analiza wyników oraz szczegółowe warianty odpowiedzi zostały opisane i opracowane w programie Excel, a następnie zobrazowane na wykresach kolumnowych.

WYNIKI

Wszyscy kosmetolodzy wybierali do zabiegów pielęgnacyjnych maski algowe.

Glinki i maski żelowe również były często wykorzystywane, natomiast maski gipsowe były najrzadziej wybierane przez kosmetologów – jedynie 15% ankietowanych zdecydowało się na ich użycie (rys. 1).

Kosmetolodzy najczęściej wybierali do zabiegów pielęgnacyjnych maski w proszku (93%), kremowe (92,6%), w płacie (87,6%). Maski parafinowe

Rys. 1 Rodzaje masek wykonywanych w gabinetach kosmetycznych

Źródło: Opracowanie własne

były najrzadziej wybierane, jedynie przez 3% (rys. 2).

Wszyscy ankietowani kosmetolodzy najczęściej używali masek nawilżających (100%). Maski o właściwościach chłodzących, rozmiękczających, rozgrzewających, specjalnych (np. o działaniu botox-like), ściągających, złuszczących oraz wybielających, wybierała większość ankietowanych (powyżej 69,91%). Natomiast najmniej badanych kosmetologów (42,04%) używało masek o charakterze leczniczym (rys. 3).

Podczas wyboru maski, kosmetolodzy kierowali się rodzajem cery klientów (100%), problemami skórными (94%), wiekiem (55,8%), posiadaniem alergiami (50,9%) oraz postacią maski (5,8%) (rys. 4).

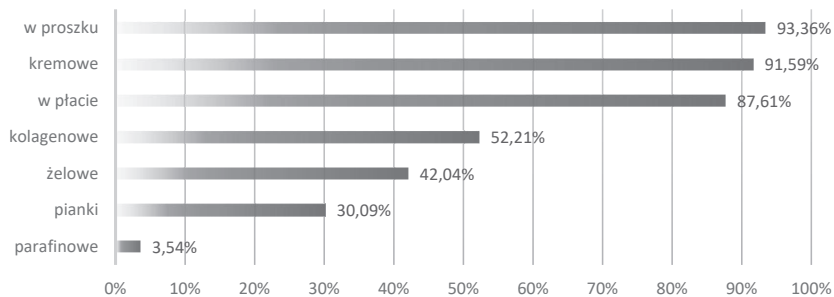
Wszyscy badani kosmetolodzy korzystali w pielęgnacji domowej z masek kremowych. Większość z nich korzystała z masek w proszku i w płacie, najrzadziej korzystali z masek w piance (6%) (rys. 5).

DYSKUSJA

Po przeanalizowaniu wyników ankiety okazało się, że kosmetolodzy w pielęgnacji domowej swojej skóry najczęściej wskazywali na maski kremowe (226 – 100%), maski w proszku (223 – 98,7%) oraz w płacie (163 – 72,1%). Natomiast w gabinetach, biorąc pod uwagę kryterium wpływu na skórę, najczęściej używanymi przez kosmetologów były maski nawilżające.

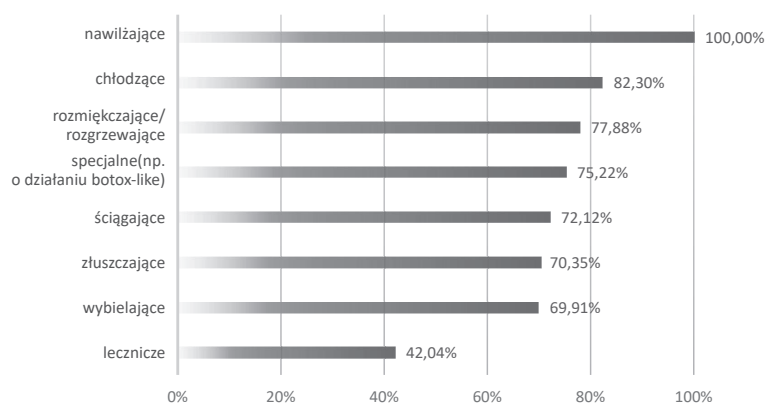
Badania przeprowadzone w Brazylii na Uniwersytecie w Sao Paulo wykazały, że maseczki *peel-off* nawilżają skórę lepiej niż emulsje typu olej w wodzie (o/w). Pomiarów dokonywano za pomocą korneometru CM 825 PC, tewametru TW 210 oraz kutometru SEM 575. Badanie trwało trzy godziny i odbywało się w pomieszczeniu z kontrolowaną temperaturą. Pomiarów jednocześnie wykazały, że zarówno maska *peel-off*, jak i emulsja, nie mają znacznego wpływu na elastyczność czy jędrność skóry [11].

Stworzono cztery różne receptury: dwie maski (jedna zawierała ekstrakt z fermentowanej soi, druga nie) oraz dwie emulsje (jedna z ekstraktem z soi, druga bez). Każdy preparat aplikowano w piętnastu miejscach. Na twarzy preparaty utrzymywa-

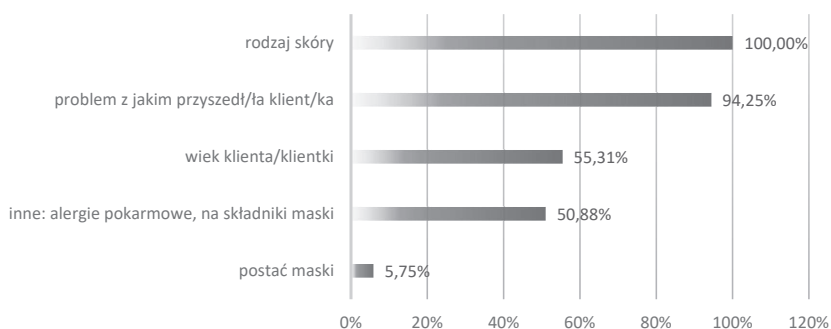
Rys. 2 Preferencje kosmetologów co do wyboru rodzajów masek kosmetycznych

Źródło: Opracowanie własne

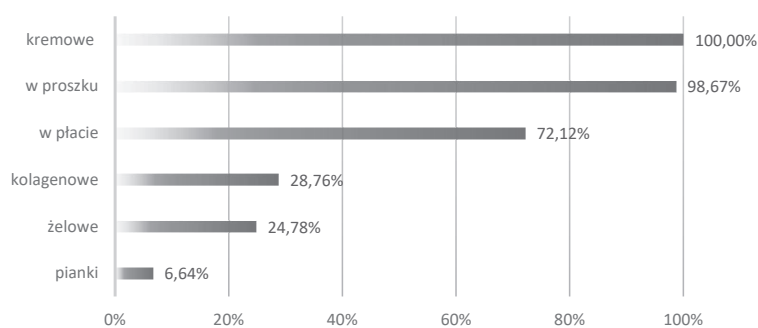
Rys. 3 Maski najczęściej używane przez kosmetologów pod względem wpływu na skórę

Źródło: Opracowanie własne

Rys. 4 Kryteria wyboru maski dla klienta przez kosmetologa

Źródło: Opracowanie własne

Rys. 5 Maski kosmetyczne używane przez kosmetologów do pielęgnacji domowej

Źródło: Opracowanie własne

no przez 20 minut, natomiast na przedramionach przez cały okres badania.

Maski kosmetyczne dzięki wytworzeniu okluzji na skórze, częściowo ograniczają transepidermalną utratę wody (TEWL, *transepidermal water loss*), co wspomaga proces nawilżenia warstwy rogowej naskórka. Wpływa to na wygładzenie skóry i jej lepszy wygląd.

Badania nad maskami kosmetycznymi i ich właściwościami należałoby przeprowadzić na większą skalę, uwzględniając większą ilość rodzajów masek oraz rodzajów skóry.

WNIOSKI

Kosmetolodzy deklarują, że najczęściej do pielęgnacji skóry klientów w gabinetach używają masek nawilżających. Podczas wyboru, sugerują się takimi czynnikami jak: rodzaj skóry, problemy skórne oraz wiek. Jeśli chodzi o formę maski, to wybierają maski w proszku oraz kremowe. Podczas zakupu maski do osobistego wykorzystania kierują się składem produktu, oraz certyfikatami kosmetycznymi.

LITERATURA / REFERENCES

1. Możdżeń K, Barabaszy-Krasny B, Szymacha K, Oliwa J. Rośliny w maskach kosmetycznych. *Pol J Cosmetol*. 2016;19(4):372-379.
2. Nilforoushzadeh MA, Amirkhani MA, Zarrintaj P, et al. Skin care and rejuvenation by cosmeceutical facial mask. *J Cosmet Dermatol*. 2018;17(5):693-702. <https://doi.org/10.1111/jocd.12730>
3. Dylewska-Grzelakowska J. *Kosmetyka stosowana*. Warszawa: WSzIP; 2005:71-74.
4. Jaroszevska B. *Kosmetologia*. Warszawa: Atenum; 2014:352.
5. Nilforoushzadeh MA, Amirkhani MA, Zarrintaj P, et al. Skin care and rejuvenation by cosmeceutical facial mask. *J Cosmet Dermatol*. 2018;17(5):693-702.
6. Marzec A. *Chemia kosmetyczna. Surowce, półprodukty, preparatyka wyrobów*. Toruń: TNOiK Dom Organizatora; 2005:360.
7. Pan-On S, Rujivipat S, Ounaron A, Tiyaboonchai W. Development and characterization of clay facial mask containing turmeric extract solid dispersion. *Drug Dev Ind Pharm*. 2018;44(4):590-597. <https://doi.org/10.1080/03639045.2017.1405434>
8. Bacler-Zbikowska B, Maruszevska E. Wykorzystanie brunatnic Phaeophyta w kosmetyce. *Pol J Cosmetol*. 2018;21(3):199-205.
9. Meier L, Stange R, Michalsen A, Uehleke B. Clay jojoba oil facial mask for lesioned skin and mild acne-results of a prospective, observational pilot study. *Forsch Komplementmed*. 2012;19(2):75-79. <https://doi.org/10.1159/000338076>
10. Perugini P, Blevé M, Redondi R, et al. In vivo evaluation of the effectiveness of biocellulose facial masks as active delivery systems to skin. *J Cosmet Dermatol*. 2020;19(3):725-735.
11. Noszczyk M. *Medycyna piękności*. Warszawa: Wyd. PZWL; 2016.
12. Noszczyk M. *Kosmetologia pielęgnacyjna i lekarska*. Warszawa: Wyd. PZWL; 2010:221-222.
13. Kołodziejczak A. *Kosmetologia Tom 1*. Warszawa: Wyd. PZWL; 2019: 378-382.
14. Kamińska A, Jabłońska K, Drobnik A. *Praktyczna kosmetologia krok po kroku. Kosmetologia twarzy*. Warszawa: Wyd. PZWL; 2014.
15. Rapacka-Gackowska A, Matławska I. Glony jako źródło surowców kosmetycznych. *Pol J Cosmetol*. 2013;16(3):205-210.
16. Velasco MV, Vieira RP, Fernandes AR, et al. Short-term clinical of peel-off facial mask moisturizers. *Int J Cosmet Sci*. 2014;36(4):355-360. <https://doi.org/10.1111/ics.12133>

otrzymano / received: 05.10.2021

poprawiono / corrected: 17.10.2021

zaakceptowano / accepted: 04.11.2021